

5113 - Yüce Allah, Neden Duamızı Kabul Etmiyor?

Soru

Yüce Allah, Neden Duamızı Kabul Etmiyor?

Detaylı cevap

İmam İbn Kayyim Rahimehullah şöyle dedi:

Dua ve zikirler silah konumundadır. Bilindiği gibi silah sadece keskinliğiyle kesmiyor. Silahın sorunsuz ve sağlam olması, taşıyan kişinin kolunun güçlü olması ve bir engelin bulunmaması durumunda silah; düşmana karşı etkili olur. Fakat bu kriterlerden biri eksik ise etkisi azalır veya etkili olmaz. (Ed-Da' ve'd-Deva s. 35)

Bundan anlaşılıyor ki dua ve dua eden hakkında bir takım adap ve hükümlerin gerçekleşmesi gerekir. Zira duanın makbul olmasını engelleyen birtakım engeller olabilir. Engeller kaldırıldığı takdirde dua makbul olur.

Duanın makbul olması için dua eden hakkında olması gereken hususlar:

1-Dua etmekte ihlaslı olmak. Şüphesiz bu şart duanın en önemli adaplarından. Yüce Allah duada ihlaslı olmayı şu şekilde emretmiştir: "Ve dini yalnız kendisine has kılarak O'na dua edin." Duada ihlas, istenilen şeyi sadece dua edilenin (yüce Allah) kendisinin yerine getirebileceğine kesin bir şekilde inanmaktır. Diğer husus ise, halk arasında gösterişten uzaklaşmaktır.

2 - Tövbe etmek ve Allah'a dönmek. Nitekim günahlar duanın makbul olmasına engel olan en temel sebeplerden biridir. Dua eden kimsenin duadan önce ilk yapacağı şey tövbe kapısını çalmak ve af dilemektir. Yüce Allah Nuh a.s hakkında şöyle buyurmuştur: "Dedim ki: 'Rabbinizden bağışlama dileyin; çünkü O, çok bağışlayıcıdır. (Bağışlama dileyin ki,) Üzerinize gökten bol bol yağmur indirsin. Sizi mallarla, oğullarla desteklesin ve sizin için bahçeler var etsin; sizin için ırmaklar var etsin.'" (Nuh 10)

3-Yüce Allah'a yalvarıp yakarmak, zillet ve korku içinde olmak ve Allah'ın rahmetini dilemek. İşte bu duanın ruhu ve amacıdır. Yüce Allah şöyle dedi: "Rabbinize alçak gönüllüce ve için için dua edin. Çünkü O, haddi aşanları sevmez."

4- Sıkılma ve bıkkınlık olmaksızın ısrarcı olup tekrar etmek. İsrar, duanın iki veya üç defa tekrarlanmasıyla sağlanır ancak bunu sünnete ittibâ açısından üçle sınırlamak daha iyidir. İbn Mesud r.a'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem duayı üç defa, istiğfarı da üç defa yapmayı severdi. (Ebu Davûd, Nesâî)

5-Bolluk ve rahatlık durumunda çokça dua etmek. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu:

"... bolluk anında Allah'ı bil ki, şiddet ve sıkıntı anında da Allah seni bilsin." (Ahmed)

6-Duanın başında ve sonunda Allah'ın isim ve sıfatlarıyla tevessül etmek. Yüce Allah şöyle dedi: "En güzel isimler (el-esmâü'l-hüsnâ) Allah'ındır. O halde O'na o güzel isimlerle dua edin."

7- En kapsayıcı, en güzel ve en açık duaları seçmek. Şüphesiz en hayırlı dualar Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in dua ettiği dualardır. Ayrıca insan kendi ihtiyacına özel dualarda da bulunabilir.

Vacip olmayan ancak adaptan sayılan hususlardan bazıları şöyledir:

Dua esnasında Kibleye yönelmek, abdestli olmak; dua başlangıcında Allah'a hamd, senâ ve övgüler getirmek. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e salat ve selam getirmek, elleri kaldırmak.

Duanın makbul olması için faziletli zaman ve mekânlara riayet etmek.

Faziletli zamanlardan bazıları şöyledir:

Sabah namazı öncesi seher vakti, gecenin son üçte biri vakti, Cuma gününün son saatleri, yağmur yağdığı anlar, ezan ve kamet arası.

Faziletli yerler; Mescid-i Harâm ve genel mescitler.

Duanın makbul olacağı bazı durumlar:

Mazlumun duası, yolcunun duası, oruçlunun duası, zor durumda kalanın duası, yanında bulunmadığı halde Müslüman kardeşine dua edenin duası.

Duanın kabul edilmemesine neden olan hususlardan bazıları şöyledir:

1-Duanın kendisinin zayıf olması. Yani duanın aşırılık ve Allah'a saygısızlığı içermesi. Aşırılık Allah'tan caiz olmayan bir şeyi istemektir. Örnek: Dünyada ebedi kalmayı istemek, günah veya haram olan bir şeyi istemek, kendi ölümü vb. konularda dua etmek. Ebu Hureyre r.a'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Bir kulun duası, günah veya akrabalık bağları koparma hususları içermedikçe ve acele etmedikçe kabul edilir." (Muslim)

2-Dua edenin kendisinin zayıf olması. Allah'a yönelmekte zayıf olması, Allah'a karşı saygısız davranması, sesini duada yükseltmesi, anlamı düşünmeksizin sadece sözcükleriyle ilgilenmesi, ağlama isteği olmadığı halde bağırarak ve ağlamak ve aşırı davranmak.

3-Duanın makbul olmasına engel olan şu hususlardan birinin bulunması: Allah'ın haram kıldığı bir davranışta bulunmak; yiyecek, içecek, giyecek, binek veya maaş ve gelirin haram olması ve ayrıca kalpte mâsiyet isteğinin işlemesi, kişinin dinde bidat olan şeyleri yapması ve gaflette olması.

4-Haram mal yemek. Şüphesiz duanın kabul edilmemesinin en büyük sebebidir.

Ebu Hureyre r.a'dan rivayet edildiğine göre, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi Vesellem buyurdu ki: "Allah Teâlâ temizdir ve ancak temiz olanı kabul eder. Yüce Allah peygamberlere emrettiğini Müminlere de emretti. Allah şöyle buyurdu: "Ey Rasûller! Helâl ve hoş olan şeylerden yiyin ve salih amel işleyin." Ve yine buyurdu ki: "Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin.", sonra şöyle dedi: "Bir kimse (Hak yolunda) uzun sefere çıkar; saçları dağılmış, toza toprağa bulanmış bir hâlde ellerini semâya uzatarak: "Yâ Rabbî, yâ Rabbî!" diye dua eder. Halbuki yediği haram, içtiği

haram, giydiği haram ve (hâsılı) kendisi haramla beslenmiş olursa böylesinin duası nasıl kabul edilir?" (Muslim 1015)

Söz konusu adam hem yolcu hem de ihtiyaç sahibidir ancak haramla beslendiği için duası kabul edilmemiştir. Allah bize afiyet ve selamet versin.

5-Aceleci davranmak ve dua etmeyi bırakmak. Ebu Hureyre r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Biriniz acele edip: "Ben dua ettim ama duam kabul olunmuyor." yahut "Kabul edilmedi.", demedikçe duası kabul olunur." (Buhari 6340, Muslim 2735)

6-Duayı muallak bırakmak. Örnek: "Allah'ım istersen beni affet." Bilakis dua eden kişinin azimli ve ısrarcı olması gerekir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Biriniz: "Allah'ım! Beni affet istersen, bana istersen rahmet bağışla!" demesin. Bilakis isterken azimli olsun. Allah'ı zorlayacak hiçbir şey yoktur." (Buhari, Muslim)

Duanın kabul edilmesi için tüm bu adapların yerine getirmesi veya tüm engellerin yokluğu şart değildir. Böyle bir durumun vuku bulması az olsa bile insanın elinden geldiğince şartları ve adabı yerine getirmesi gerekir.

Bilinmesi gereken önemli hususlardan biri de duanın kabul edilmesinin birkaç şekilde olmasıdır. Yüce Allah duayı kabul eder ve istenilen gerçekleşir. Veya bu dua ile kendisinden bir şer defedilir. Veya bu dua ile daha hayırlı bir şey kolaylaştırılır. Veya karşılığını yüce Allah kıyamet gününe saklar zira o vakitte daha fazla ihtiyacı olabilir.